

Stytentin kokemuksia meänkielen lukemisesta

Fanny Pantzare on yks niistä jotka alotit meänkielen vasta-alkajitten kursin Uumajan yniversiteetilä syksylä 2020. Se oli ensimmäinen kerta ko hän alko lukehmaan meänkieltä ja ensimmäinen kerta ko hään alko myötä mihinkhään tistansikurshiin. Justhaan tälle kursile hakeminen tuntu luonoliselta ko hään oon jo stytentti Uumajan yniversiteetilä. Hään lukkee sielä lääkäriksi.

Fanny Pantzaren vanhiimat oon lähtösin Ruottin Pellosta ja Neistenkankhaalta ja itte hään oon kasunu ylös Luulajassa. Fannyn kaikki isovanhiimat praativa meänkieltä ja hään onki aina kuulu meänkieltä ko oon kulkenu Tornionlaaksossa eli jos heän kotona oon käyny meänkielisiä tuttuja ja sukulaisia. Fannyn omat vanhiimat puhuit hälle kuitenkin aina ruottia, mikä oon tavalinen tarina monele jolla oon juuria meänkielen seuvuila. Se ette hään oon kuitenkin kuulu aina meänkieltä ja oppinu muutamia sanoja ja fraasia oon auttanu paljon meänkielen lukemisessa. ”Sitä tuntee kielen klangin”, Fanny sannoo ja meinaa ette just ääntämisen opet-

telussa oon paljon apua siitä ette oon saanu kuula kieltä ympärillä.

Meänkielen kursit oon olheet miehleiset Fanny Pantzarelle. Hään tykkää ette tistan-sina lukeminen oon sujunu hyvin. Tehtävät oon olheet vaihtelevia ja aina saapii kysyä apua, jos joku asia mietityttää. Joskus hään kyssyy apua kans omalta papalta. Se ei kuitenkhaan aina lykasty. Fanny meinaa ette pappa oon niin tyktinen suomen kielessä ja paljon tekemisissä suomenkielisitten kans, ette joskus hänen neuvot vettää suohmeen käsin. Kerran Fanny kirjotti omasta lääketietheen lukemisesta tekstin meänkielen kursile ja halusi siinä selittää kunka oli ollu myötä syänoperasuunissa. Pappa oli korjanu häntä ja sanonu ette se sana oon ”sydän” eikä ”syän”. Het olit tinganheet vähän ja Fannyla oli ollu muistossa ette hään oon kyllä kuulu ette ihmiset sanova ”syän”. Vaikka Fanny tykkääki ette meänkieli ja suomen kieli eroava toisista aika paljon, niin papasta oon silti iso apu vaikka joku sen neuvoista tulevacki suomeksi.

Fanny haluaa oppia meänkieltä, ette saatais praatia omien isovanhemitten kans. Ja

piiain viä kieltä etheenkäsin kans tuleville jenerasuunile. Hään toivoo ette oppis niin hyvin meänkieltä ettei puhussa hunteerais liika paljon sitä ette tullee virhheitä. Fanny uskoo kans ette hänen tulevassa työssä lääkä-rinnä meänkielestä oon kans varmasti apua. Sen hään oon hoksanu jo nyt ko oon ollu praktiikassa vanhuskoissa. Jos hään oli osanu sanoa muutamanki sanan, esimerkiksi *liha-pullat* sen sijhaan ko *köttbullar*, niin asukhaat olit tykänheet kovasti.

Fanny sannoo ette hään oon saanu paljon pusitiiviä kommentaaria siittä ko oon alkanu lukemhaan meänkieltä. Pappa ehoti hälle ette alkaa lukemhaan suomea, mutta sitä Fanny ei halunu sentähen ko tuntee ette omat juuret oon justhaan meänkielessä. ”Minun likhiiset ja rakhaat ihmiset oon kai-kin meänkieliset – ei suomenkieliset”, Fanny selittää. Etelämpänä asuvat kaverit ei monet ole koskhaan kuuhleekhaan meänkielestä, ja heile joutuu useasti selittämhään mikä se oikeastamyöten oon. Mutta hekki oon olheet iloset siittä ette Fanny oon alkanu lukemhaan meänkieltä. Hään freistaa käyttää kieltä välilä omien vanhimiten kans, olletikki mamman kans jonka meänkieli ei ole aivan niin huilaa-va. Farmuurin kans het kirjottava muutaman kerran viikossa meänkielelä, ja seki auttaa träänaahmaan kieltä.

Joskus kursila oon vaikeaa, ko meänkielelä ei ole niin paljon matriaalia jos vertaa muihin kiehliin. Sitä oon välistä monta eri lähettä ja erilaisia vastauksia jotka riippuva siittä

Fanny Pantzare, 22, Luulaja

keltä kyssyy. ”Mutta se oon kans se meänkielen viehätys!”, Fanny tykkää. Kuitenki se oon tärkeä ette ko oppii kieltä vasta-alkajanna ette siinä oon jonkulainen mönsteri. Sillon oon helpompi oppia. Fanny oon yks niistä stytentista jotka oon filmanheet itteä mupiililla kursin tehtäviä varten. Hään oon istunu kotona ja selittäny kaameralle mitä hään hommaa, eli ottanu mupiilin matkaan kans kauphaan ko oon menny hantlaahmaan jotaki. ”Siinä oppii hyvin ja minua ei niin uijous kiusaa niin kursitehtäviä oon hauska tehdä tällä mallin”, Fanny nauraa. Hään on tykänny meänkielen kursista kovasti ja hällä onki toive ette oppia niin paljon meänkieltä ko maholista. Kursia hään rekomenteeraaki kaikile jotka vähänki hunteeraa ette haluuisiva oppia meänkieltä. ✍